

ЛИТЕРАТУРА

1. Арапов М. В. Сленг // Языкознание. Большой энциклопедический словарь / Гл. ред. В. Н. Ярцева. – 2-е изд. – М. : Большая российская энциклопедия, 1998. – С. 461.
2. Балабін В. В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу / В. В. Балабін. – К. : Логос, 2002. – 300 с.
3. Клименко О. Л. Сленг і його взаємовідносини з літературною мовою // Вісник Запорізького державного університету / О. Л. Клименко. – Запоріжжя : Запорізьк. нац. ун-т. – 1998. – № 1. – С. 68-70.
4. Крысин Л. П. Эвфемизмы в современной русской речи // Русский язык конца XX столетия (1985-1995) / Л. П. Крысин. – М. : Наука, 1996. – С. 391-402.
5. Лакофф Дж., Джонсон М. Метафоры, которыми мы живем // Теория метафоры / Дж. Лакофф, М. Джонсон. – М.: Наука, 1990. – С. 387-415.
6. Dictionary of American Slang / [Richard A. Spears]. – National Textbook Company : Lincolnwood, Illinois, USA, 1991. – 528 p.
7. Dictionary of Contemporary Slang / [Tony Thorne]. – A&C Black London, 2007. – 494 p.
8. Weinreich U. On the semantic structure of language // Greenberg J. H. (ed.) Universals of language. – Cambridge (Mass.), 1963. – P. 176-177.

АННОТАЦИЯ

Лежнев С. Н. Структурно-семантические особенности англоязычного студенческого сленга

Статья посвящена структурному и семантическому изучению современного студенческого сленга в английском языке. Выделены тематические и структурно-семантические группы сленгизмов. Изучены способы образования нестандартной студенческой лексики. Выделены некоторые экстралингвистические факторы, определяющие причины возникновения субстандартных лексем в студенческой англоязычной среде.

Ключевые слова: сленг, студенческий сленг, структурные типы, семантическая структура слова, экстралингвистические факторы.

SUMMARY

Lezhnyov S. N. Structural-semantic peculiarities of the English student slang

The article is devoted to the structural and semantic study of contemporary student slang in English. Thematic and structural-semantic groups of slang words have been distinguished. The ways

of their formation have been established. Some extralinguistic factors that determine their occurrence have been identified.

Key words: slang, student slang, structural types, the semantic structure of the word, extralinguistic factors.

**О.В. Мініна
(Горлівка)**

УДК 81'373.2

**ЕМОЦІЙНО-ЕКСПРЕСИВНА РОЛЬ
АНТРОПОЕТОНІМІВ У ДИЛОГІЇ КЕНА ФОЛЛЕТТА
“СТОВПИ ЗЕМЛІ” ТА “СВІТ БЕЗ КІНЦЯ”**

У літературному творі поетоніми глибоко вмотивовані й вживаються письменником для досягнення певної мети, тому функціонування поетонімів є одним з найважливіших аспектів реалізації задуми письменника. Серед дослідників-ономастів все ще немає єдиної думки щодо кількості наявних у літературному тексті функцій поетонімів, але їх погляди безперечно співпадають у тому, що поетоніми крім суто номінативної та характеристичної функцій, забарвлюють художній твір своєю експресивністю та викликають певні емоції. Саме тому актуальним є дослідження емоційно-експресивної функції поетонімів у художньому тексті.

Розв'язання проблеми функціонування поетонімів започатковано такими науковцями, як О.В. Суперанська, О.І. Фоякова, Ю.О. Карпенко, Л.О. Белей, В.М. Калінкін, О.Ю. Карпенко, М.Р. Мельник, Н.В. Васильєва та іншими. Наше дослідження має на меті проаналізувати емоційно-експресивну функцію антропоетонімів діалогії Кена Фоллетта “Стовпи Землі” та “Світ без кінця” шляхом визначення сутності емоційно-експресивної номінації, виявлення структурних і семантичних особливостей антропоетонімів.

“У словниковій палітрі художнього твору особливе місце займає ономастична лексика, яка виступає у кожного великого письменника як особливо помітний, стилістично та семантично маркований експресивний засіб, яскрава прикмета стилю” [7, с. 34]. Проблема найменування має багато спільного з проблемою емоційного забарвлення й його переходу в експресивне. Це, на думку Т.В. Мірошніченко, досягається завдяки здатності мови до так званої емоційно-експресивної номінації, за допомогою якої людина виражає свій психічний стан. Науковець наголошує, що “емоції мовців є формою відображення їхнього емоційного відношення до світу, та кожна, навіть незначна деталь семантики власного імені, сприяє розкриттю внутрішнього світу

героїв” [5, с. 129]. Дослідження функціонально-стилістичних особливостей поетонімів у художньому тексті – один із аспектів вивчення авторської точки зору, де, на думку М.П. Крупи, “номінації персонажа виконують функції, що виходять за межі категоріального граматичного значення цих класів слів і, таким чином, беруть участь у формуванні смислового аспекту тексту” [4, с. 310]. Російський дослідник А.А. Живоглядів наголошує, що використання імені в певних мовленнєвих умовах дає знання про відношення до людини, яку називають, також як і характеризує людину, яка називає [1, с. 71]. Вдале ім’я не просто характеризує героя, воно вказує, як письменник здійснює органічний зв’язок форми та значення, посилює емоційне враження від твору, до складу якого ім’я входить. Антропоніми несуть найбільше смислове й емоційне навантаження, часто служать вираженням об’єктів оцінки чи апелявання [8, с. 7].

Ще український дослідник Ю.О. Карпенко, висуваючи на перший план стилістичну функцію, поділяв її на два різновиди: інформаційно-стилістичну (у нашому випадку відповідну характеристикну функцію) та емоційно-стилістичну (або як ми її називаємо емоційно-експресивну). Другий різновид – це той випадок, коли “власне ім’я викликає в читача певні почуття, формує його відношення до зображуваного” [2, с. 37]. І хоча науковець, виділяє два різновиди стилістичної функції, він слушно зауважує, що “ці два різновиди не є різними функціями, тому що вони складають єдине ціле, яке членується не в художньому творі, а лише в ономастичному дослідженні задля зручності аналізу” [2, с. 37]. Напевно, такий розподіл є зручним для дослідників, а самі письменники навряд чи поділяють номінації на групи: за інформацією чи за емоціями. Може, саме тому промовисті характеризуючі прізвиська та прізвища водночас виконують ще й емоційно-експресивну функцію. Тому зовсім не випадково й реалізація емоційно-експресивної функції зводиться до розкриття етимологічного значення апелятивів, які покладено в основу прізвиськ та прізвищ. Але на відміну від характеризуючої функції поетонімів, не всі прізвиська та прізвища можуть виконувати емоційно-експресивну функцію. У ній зазвичай реалізуються такі поетоніми, які можуть виражати якусь суб’єктивну авторську оцінку, і до таких антропонімів слід насамперед віднести прізвиська та прізвища, які вказують на зовнішній вигляд людини, здібності або вади персонажа, його моральні якості. Прикладами таких поетонімів можуть бути *Joseph Woodstock* – “міцний, жорсткий”, *Alan Catface* – “з кошачим обличчям”, *Cuthbert Whitehead* – “сивоволосий”, *Faramond Openmouth* – “з відкритим ротом”, *Mattie Wise* – “мудра”, *Waldo*

One-eye – “одноокий”, *William Whitehands* – “білорукий”, *Ugly Gervase* – “огидний”, *Kate Brown* – “засмагла” тощо. Крім надання прямої характеристики персонажів деякі прізвиська та прізвища мають негативну авторську оцінку й відповідно викликають певні негативні емоції читачів. Так вади зовнішності або негативний відтінок поглядів або поведінки, підкреслені в апелятивах, що асоціюються з цими прізвиськами та прізвищами, та підкріплені відповідним контекстом, розкривають героїв як негативних персонажів. Наприклад, у творі “Стовпи Землі” *Faramond Openmouth* – “з відкритим ротом”, *Alan Catface* – “з кошачим обличчям” та *Jack Flathat* – “неглибокий капелюх” – бандити та грабіжники, яких було жорстоко покарано за їхні злочини: першому було відрізано вуста, другому було прикуто до стовбуру та побито камінням, а третьому відрізано руку, але які так і не припинили свою злочинницьку діяльність: “Here called some of the punish ments the out lawshad suffered: *Faramond Openmouth* had had his lips cut off, *Jack Flathat* had lost his hand, enputin the stock sands tone dand had never been able to talk properly since” [10, с. 249], “This might not be the first time *Faramond Openmouth* had come up against one of his victims” [10, с. 52]. Інші персонажі через вади у зовнішності, якими їх наділив письменник також викликають неприязнь читача. Наприклад, *Waldo One-eye* – “одноокий” – один із підлеглих Вільяма Хемлі, негідника, слабкої та жорстокої людини, такі самі риси простежуються й у характерах його оточення. Уживаючи поетоніми в емоційно-експресивній функції, письменник також вдається до прийому контрасту. Так персонаж, зображений із розумовими або фізичними вадами може викликати симпатію, повагу та співчуття, і навпаки, персонаж, прізвисько якого не несе негативного відтінку, за допомогою контексту може сприйматися лише як погана людина, що викликає огиду та антипатію з боку читача. У сазі “Світ без кінця” персонажі *Crazy Nell* – “божевільна” та *Blind Carlus* – “сліпий” мають розумові та фізичні вади відповідно, але ім обом співчуває й симпатизує письменник та відповідно й читачі. Хоча Кен Фоллетт і зазначає, що Нел була насправді божевільною, але він підкреслює, що вона була неспроможна завдати шкоди: “There’s a woman in town called *Crazy Nell*, who goes around shouting about the devil ... *Nell* is mad, it’s true, butt here’s no harm in her” [11, с. 119]. Карлус був незрячим ченцем, але те, що він пересувався без сторонньої допомоги й досить впевнено, заслуговує на повагу: “The choir master, *Blind Carlus*, came in last. Although he could not see, he walked without assistance in the church and the monastic buildings, moving slowly, but as confident as a sighted man, familiar with every

pillar and flagstone” [11, с. 62]. А персонажі *Joseph Woodstock*, чиє прізвисько відповідає апелятиву “міцний”, та *Michael Armstrong* – “з сильними руками”, навпаки, не викликають нічого крім почуття неприязні, адже не вирізняються нічим крім своєї сили, міцності та жорстокості: “What’s *Michael Armstrong* like?” “Smelly and surly and built like an ox.” “Intelligent?” “No.” [10, с. 949], “... but he had *Joseph Woodstock*, whom he knew to be a hard man, and three others” [11, с. 316].

Відомо, що завдяки своїй експресивності та стилістичному потенціалу, імена можуть викликати різні емоції, вони спроможні засмучувати та тішити, подобатися та викликати огиду, бути предметом досади та прикrostі [6, с. 95]. Деякі прізвиська та прізвища крім прямої характеристики несуть додаткове експресивне значення, яке розкривається або одразу в значенні прізвиська (*Ugly Gervase* – прізвисько “огидний” одразу викликає негативні емоції та надає негативну оцінку персонажу) або протягом тексту саги та позиціює персонажа як позитивну чи негативну людину. Такими виявляються антропоетоніми *Cuthbert Whitehead* – “сивоволосий”, *Otto Blackface* – “з смуглим обличчям”, *Waleran Bigod* – “людина, нетерпима до будь-якої думки крім своєї власної”. Наприклад, з контексту саги “Стовпи Землі” “During the rest period after dinner, not to thes to room beneath the kitchen to talk to *Cuthbert Whitehead*, the cellarer. ... his job didn’t leave him much time for services, which suited his inclination: he was a clever, down-to-earth fellow with little interest in the spiritual life. The cellarer was the material counterpart of the sacrist ... The job required careful fore thought and calculation” [10, с. 137-138] стає зрозумілим, що антропоетонім *Cuthbert Whitehead* крім характеристики зовнішності несе значення “розумний”, адже цей персонаж був келарем – людиною, яка завідувала монастирськими запасами та світськими справами монастиря, чим може займатися тільки передбачлива та розумна людина, також він був одним з помічників Філіпа, до якого останній часто звертався за порадою. Антропоетонім *Otto Black face* передає також значення “той, хто перебуває тривалий час на відкритому повітрі” і це не дивно, адже *Otto Black face* очолював роботу на копальні та більшість часу проводив на відкритому повітрі, тому й був досить засмаглим: “*Otto Black face*, the dark-skinned man who had been in charge of the quarry since the very beginning ...” [10, с. 521]. Наступний антропоетонім *Waleran Bigod* завдяки визначальним елементам, що передують йому або знаходяться у постпозиції до нього, має значення “огидна, брехлива та заздрісна людина”: “You’ll sleep so undly tonight,” said *Waleran Bigod*, not with outah in to fenvy” [10, с. 162], “Sly *Waleran Bigod* was now

bishop-elect ...” [10, с. 280], “William could see that the plan was good, event hough he hated the thought to fcollabora ting with the loath some *Waleran Bigod*” [10, с. 455], “The only thing you need to know about *Waleran Bigod*,” she had said, “ist hate very thing he does is care fully cal culated. Nothing spontaneous, nothing careless, nothing casual, nothing superfluous. Above all, nothing generous” [10, с. 511], “You don’t believe me? You, *Waleran Bigod*, whom I know to be a perjurer?” [10, с. 1026].

На наш погляд, заслуговують на розгляд і вигадані контекстуальні прізвиська в емоційно-експресивній функції, де експресивність стає можливою завдяки відапелятивній природі цих прізвиськ. Під час дослідження вже неодноразово згадувалися такі прізвиська, як *Princess*, *Angel of Kings bridge*, *Mr. Hand some*, які крім номінативно-ідентифікаційної та характеристичної функцій виконують також і емоційно-експресивну, адже перш за все асоціюються з образами казкового персонажу, вродливого та доброго, святого духу, білявого та вродливого, та красеня-чоловіка, тому, хоча й надають дещо суб’єктивну оцінку персонажам, але безперечно викликають позитивні емоції.

Навряд чи в кого можуть виникнути сумніви, що поетоніми в емоційно-експресивній функції використовуються для формування читацького відношення до персонажа крізь призму відображення авторського відношення до нього (позитивного, співчутливого, іронічного, глузливого, тощо). Наша думка збігається з думкою А.В. Чігірьової, яка слушно зауважила, що саме завдяки певним семантичним зв’язкам та фонетичному оформленню антропоетоніми можуть формувати у читача те чи інше відношення до персонажа, впливати на його естетичні оцінки, викликаючи тим самим симпатії або антипатії до героя твору [9, с. 104-105]. Для вираження свого відношення до персонажу, письменник може використовувати варіативний ряд імен. Прикладом іронічного, але в той же час співчутливого зображення героя саги “Стовпи Землі” є антропоетоніми варіанти *Willy-boy* та *Will Hamleigh*. Варіант *Willy-boy* звучить досить фамільярно по відношенню до *William Hamleigh*, сина та спадкоємця лорда, тим більше з вуст жінки, що само по собі є неприйнятним у добу Середньовіччя, тим паче жінки-володарки лупанару: “Don’t let her prey on your mind, *Willy-boy*,” Kate had said sympathetically” [10, с. 451]. Варіант *Will Hamleigh* також ужито жінкою, і хоча в контексті присутнє явне глузування і в той самий час злість через те, що така форма імені взагалі використовується, це легко пробачається, адже цією жінкою є мати Вільяма Ріган: “They all know, even the sew retched serfs,” she said through her teeth. “They even tell jokes about us. When is a bride

not a bride? When the groom is *Will Hamleigh!*" [10, с. 117]. Отже, антропоетонімі варіанти виконують емоційно-експресивну функцію шляхом їхнього обігрування в контексті.

Одним із найяскравіших засобів реалізації емоційно-експресивної функції антропоетонімів є створення емоційно-забарвлених імен шляхом використання суфіксів суб'єктивної оцінки, наприклад, гіпокористичних або зменшувально-пестливих суфіксів *-ie/-y* (*Allie, Bennie, Annie, Chalkie, Betty, Ellie, Harry, Lizzie, Maggie, Millie, Sally, Tommy, Johnny, Tilly* тощо) або зменшувального суфікса *-in* (*Robin*). По-перше, письменник уживає гіпокористичні антропоетоніми для іменування дітей (*Sally* й *Tommy* – діти головних героїв твору Алієни та Джека, *Gerry* – син Ральфа та Тіллі, *Sammy* та *Davey* – сини Гвенди, *Roley* – син Мерзіна та Філіпи). Коли, наприклад, у сазі "Стовпи Землі" Джек та Алієна обирали ім'я для свого сина, вони вирішили назвати його на честь вітчима Джека Тома, але зупинилися на пестливій формі цього імені, доречній для іменування дитини: "Tom was such a big man. How about *Tommy*?" Jack nodded. "*Tommy* it is" [10, с. 773]. Дівчинці, яку Джек та Алієна народили через два роки після народження сина, надали ім'я *Sally*, таке ж пестливе й миле, якою й була дівчинка: "Martha also minded Tommy and Jack's second child, a girl whom they had named *Sally* ..." [10, с. 854], "... and *Sally* was a sweet, thoughtful girl who told stories to her dolls and loved to watch Jack at his tracing-floor" [10, с. 871]. У творі "Світ без кінця" також є тенденція називати дітей на честь родичів, так Ральф та Тіллі назвали сина на честь дідуся Джеральда, але звісно обираючи пестливу форму цього імені – *Gerry*: "Nearby sat the grandfather after whom the baby was named, Sir Gerald ..." [11, с. 765]. По-друге, автор використовує зменшувально-пестливі імена для звернення до рідних і близьких (пестливе звернення Річарда до своєї сестри Алієни – *Allie*, мірошника Валфріка до своєї дружини – *Maggie*, фарбаря Дункана до своєї дружини – *Winnie*, дружини торговця вовною Мег до своєї доньки – *Annie*): "*Allie*, why did he do that?" Richard said" [10, с. 375], "He gave her his most charming grin. "I'd do it again, too, *Allie*" [10, с. 991]. Є також випадок пестливого використання двокомпонентної моделі, коли гіпокористичний суфікс додається не до імені, а до прикладки, що вказує на родинний зв'язок – *Auntie Gwen*: "But Auntie Gwen said she would raise the alarm, and went out" [10, с. 90]. По-третє, для пестливого звернення господаря до своїх підлеглих (звернення господарки лупанару Кейт до працівниць – *Betty* та *Millie*, Алієни до кухарки – *Tilly*, хазяїна виробництва тканин до працівниці – *Lizzie*): "She forced a smile and said: "Hello, *Tilly*, how are you?" [10, с. 952] або пестливого називання дорослих

(недоумкуватого, але дуже доброго та дбайливого служителя церкви, який виховав Джонатана – *Johnny*). У сазі "Світ без кінця" Кен Фоллетт пестливими іменами називає переважно більшість черниць та ченців: *Cressie, Jeannie, Juley, Natalie, Nellie, Rosie, Joshie*, а також персонажів, яким автор глибоко симпатизує: "*Betty* Baxter, an enormously fat woman in her forties ..." [11, с. 298], "Joe's wife, *Ellie*, who was heavily pregnant ..." [11, с. 704], "Merthin had hired a fourteen-year-oldboy, *Jimmie*, to labour for a halfpenny a day" [11, с. 239]. На думку О.В. Климчук, емоційно-оцінні поетоніми можуть передавати досить широкий спектр емоцій: від здрібніло-пестливих до зневажливо-згрублених [3, с. 11], але, як показав аналіз гіпокористичних імен у діалогії Кена Фоллетта, зменшувально-пестливі антропоетоніми мають більшу емоційність у порівнянні з повними особовими іменами та зазвичай викликають читацьку симпатію та позитивну оцінку персонажів.

Підсумовуючи, доцільно підкреслити, що емоційно-експресивна функція поетонімів у діалогії Кена Фоллетта реалізується за допомогою підбору апелятива, що виражає суб'єктивну авторську оцінку, контекстуального обігрування антропоетонімів та використання емоційно-забарвлених суфіксів. Завдяки емоційно-експресивному потенціалу поетонімів діалогії створюється загальний емоційний колорит творів. Перспективним напрямком дослідження є аналіз експресивно-емоційного функціонування інших розрядів поетонімів у творах Кена Фоллетта.

ЛІТЕРАТУРА

1. Живогляд А. А. Реализация поэтической функции английских имен собственных личных. Монография / А. А. Живогляд. – М. : "Прометей", 1998. – 140 с.
2. Карпенко Ю. А. Имя собственное в художественной литературе / Ю. А. Карпенко // Научные доклады высшей школы. Филологические науки. – М., 1986. – № 4. – С. 34-40.
3. Климчук О. В. Літературно-художній антропонімікон П. Куліша: склад, джерела, функції : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / О. В. Климчук. – Ужгород, 2004. – 19 с.
4. Крупа М. П. Лінгвістичний аналіз художнього тексту / М. П. Крупа. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2005. – 416 с.
5. Мирошниченко Т. В. Функции собственных имен в поэмах М.И. Цветаевой / Т. В. Мирошниченко // Теоретична та історична ономастика. Літературна ономастика. – Част. I. – Одеса, 1990. – С. 128-130.

6. Суперанская А. В. Как вас зовут? Где вы живете? / А. В. Суперанская. – М. : Наука, 1964. – 95 с.
7. Фоянкова О. И. Имя собственное в художественном тексте. Учебное пособие / О. И. Фоянкова. – Ленинград : ЛГУ, 1990. – 104 с.
8. Хлистуни І. В. Власна назва в українській поезії II пол. XX ст. (семантико-функціональний аспект) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / І. В. Хлистуни. – К., 2006. – 27 с.
9. Чигирева А. В. Стилистические функции антропонимов в романах Ч. Диккенса «Приключения Оливера Твиста», «Домби и сын», «Крошка Доррит» / А. В. Чигирева, В. А. Бондарь // Восточноукраинский лингвистический сборник. – Вып. 7. – Донецк : Донеччина, 2001. – С. 104-117.
10. Follett Ken The Pillars of the Earth / K. Follett. – London : Pan Books, 1990. – 1076 p.
11. Follett Ken World Without End / K. Follett. – New York : New American Library, 2008. – 1015 p.

АННОТАЦИЯ

Минина Е. В. Эмоционально-экспрессивная роль антропонимов в дилогии Кена Фоллетта «Столпы Земли» и «Мир без конца»

Статья посвящается исследованию эмоционально-экспрессивной роли антропонимов в дилогии Кена Фоллетта «Столпы Земли» и «Мир без конца». Использование антропонимов в художественном произведении мотивированное и служит реализации замысла писателя. В статье рассматриваются антропонимы, которые экспрессивно окрашивают текст произведения и вызывают определенные эмоции. В ходе исследования выявлено, что реализация эмоционально-экспрессивной функции антропонимов достигается за счет выбора апеллятива, выражающего авторскую оценку персонажа, контекстуального обыгрывания антропонимов в произведении, использования эмоционально-окрашенных суффиксов.

Ключевые слова: антропоним, эмоционально-экспрессивная функция, апеллятив, контекст, гипокористический суффикс.

SUMMARY

Minina O. V. Emotional and expressive role of antropoetonyms in Ken Follett's diology «Pillars of the Earth» and «World Without End»

The article is devoted to the study of emotional and expressive role of antropoetonyms in Ken Follett's diology «Pillars of the Earth» and «World Without End». The usage of antropoetonyms in the literary text is deeply motivated and serves the author's intention. The article focuses on antropoetonyms that give expressive colouring to the text and cause certain emotions. The research identifies that emotional and expressive function of antropoetonyms is realized owing to the choice of appellative expressing the author's evaluation of the character, antropoetonym contextual playing in the literary work and usage of emotionally coloured suffixes.

Key words: antropoetonym, emotional and expressive function, appellative, context, hypocoristic suffix.

*И.В. Шам
(Горловка)*

УДК 81, 366:811.111-26

СТРУКТУРНЫЕ СВОЙСТВА ДВУХВАЛЕНТНЫХ ГЛАГОЛОВ

Данная статья посвящена одному из малоизученных вопросов, касающихся комплексного исследования структурных свойств двухвалентных глаголов.

Глагол является ядром структуры предложения и задает будущий состав предложений, диктует количественный состав участников называемого глаголом действия [6, с. 5].

Вопрос о статусе зависимых элементов в окружении глагола рассматривался учеными в различных аспектах: структурные свойства [3, с. 28], семантические свойства [4, с. 15].

Согласно теории Л. Теньера глагол «уничтожает» особое положение субъекта, как главного члена и ставит его на один уровень с объектом [6, с. 27]. Субъект, как и объект, входят в валентный набор глагола, так как семантика глагола определяет их присутствие в своем окружении.

Объектом исследования в данной статье являются структурные свойства двухвалентных глаголов, а именно: обязательно-дистрибутивное окружение, направленность действия двухвалентных глаголов, их валентность.

Валентность глагола рассматривается как его потенциальная способность сочетаться с другими словами.

В исследовании языкового материала использовалась классификация глаголов по характеру направленности действия и признаку синтаксической природы элементов обязательного

окружения, их комбинаторике, разработанной Почепцовым Г.Г. [4, с. 14].

В ходе исследования двухвалентных глаголов описан ряд дифференциальных признаков (ДП) структурного характера. К ним относятся следующие ДП:

- двухвалентные глаголы характеризуются направленностью действия, различного по характеру направленности;
- иметь зависимые элементы обязательного окружения типа субъект, объект, адвербиалия;
- формировать элементы зависимого окружения различной комбинаторики.

В проводимом исследовании связь действия с субъектом является обязательной и включается в понятие обязательно-дистрибутивного окружения. Например: *Catherine opposed a scheme* [7, с. 5].

В ходе исследования выявлено, что валентность открывает места для элементов обязательного окружения объектной направленности. Например: *She shook her hand* [7, с. 10]

Адвербиальная направленность действия двухвалентных глаголов реализует в обязательном окружении глаголов элементы зависимого окружения адвербиального характера. Например: *He went to his room* [7, с. 12].

Исследованием установлено, что реализация направленности действия двухвалентных глаголов зависит от ряда факторов, какими являются ситуация объективной действительности, задачи номинации, сочетаемость глаголов, их лексико-грамматические значения [1, с. 33].

Анализ фактического материала показал, что направленность действия двухвалентных глаголов, их комбинаторные свойства реализуют зависимое окружение в различной комбинаторике элементов обязательного окружения.

Комбинаторика зависимых элементов в окружении двухвалентных глаголов:

1. Субъектно-объектное зависимое окружение e.g. *The bear frightened a dog* [7, с. 22].

2. Субъектно-адвербиальное зависимое окружение e.g. *Philip lay on the sofa* [7, с. 13].

Обязательное окружение составляет неотъемлемую характеристику двухвалентных глаголов и, следовательно, является конструктивно значимым в структурах, образуемых двухвалентными глаголами, и опущение его из состава структурных моделей нарушает структурную и смысловую завершенность последней [1, с. 25].

Зависимые элементы объектного и адвербиального окружения составляют неотъемлемую характеристику двухвалентных глаголов (to reject, to refuse, to produce, to migrate) e.g. *The judge rejected her evidence* [7, с. 20].

e.g. *Success is produced by hard work and enthusiasm* [7, с. 18].

Факультативное окружение двухвалентных глаголов не является структурно необходимым, и, следовательно, решающим для установления структурных свойств двухвалентных глаголов. Употребление или / неупотребление факультативного окружения двухвалентных глаголов в аспекте структурных закономерностей языка произвольно.

Использование элемента, находящегося в отношениях факультативной дистрибуции, определяется содержательными и коммуникативными задачами высказывания [6, с. 28]. Опущение факультативного окружения не влияет на грамматичность предложения, которое остаётся грамматически отмеченным и без него.

e.g. *Lanny smiled – He smiled thoughtfully* [7, с. 13].

Таким образом, различные элементы зависимого окружения характеризуются различной степенью ожидаемости: уверенной в случае обязательной дистрибуции и неуверенной ожидаемостью при факультативной дистрибуции.

Сочетаемость двухвалентных глаголов субъектно-объектной направленности на синтаксическом уровне представлена в структурных моделях типа S+V+Obj, где S – подлежащее, V – исследуемый глагол, Obj – дополнение.

Все структуры исследуемого типа делятся на две лексико-семантические группы [2, с. 17]:

1. Построения, в которых семантика глагола строго лимитирует выбор дополнений.

2. Построения, в которых семантика глагола позволяет широкую вариативность дополнений.

К первой группе относятся:

- Глаголы, чье зависимое объектное окружение представлено одушевленными существительными (to kill, to frighten, to tempt, to amuse): *He amuses the child* [7, с. 31].

- Глаголы, требующие в качестве дополнения существительные, обозначающие вещества определенной физической структуры (to smear, to drink, to eat, to smash, to chew): *Robert smashed a tea-cup* [7, с. 5].

Ко второй группе относятся глаголы, которые не накладывают таких строгих ограничений на сущность дополнений. Например, глаголы to choose, to refuse, to remember, to forget, to begin: *I forgot his name* [7, с. 13].